

Omaishoidolla tarkoitetaan vanhuksen, vammaisen tai sairaan henkilön hoidon ja huolenpidon järjestämistä kotiooloissa omaisen tai muun hoidettavalle läheisen henkilön avulla. Omaishoidon tukea voidaan myöntää kunnan määrärahojen puitteissa. Mikäli tukea myönnetään, se myönnetään aina hakemista seuraavan kuukauden alusta.

Hoitopalkkioluokat

- Palkkioluokka I: **428,65 €/kk**
 - Ravatar-indeksi > 2.5 (Rava = toimintakykyä ja päivittäistä avun tarvetta kuvaava indeksi)
 - Ilman omaishoitoa hoidettava tarvitsisi vähintään tehostettua kotihoitoa tai palveluasumista
 - MMSE-pisteet < 17/30 ; keskivaikkea dementia (MMSE = muistitesti)
 - PADL-pisteet 2-3/ 6 ; hoidettava tarvitsee apua useissa päivittäisissä perustoiminnoissaan (= PADL)
 - IADL -pisteet 2-4/ 8 ; hoidettava tarvitsee runsaasti apua asioidessaan kodin ulkopuolella (= IADL)
 - Hoidettavalla on vaikeuksia tunteiden hallinnassa sekä orientoitumisessa aikaan ja paikkaan
 - Hoidettava tarvitsee hoitajan apua runsaasti päivittäin, voi olla lyhyitä aikoja (1-2 tuntia) yksin, ei tarvitse jatkuvaa hoitoa öisin
- Palkkioluokka II: **630,36 €/kk**
 - Ravatar-indeksi > 3.0
 - Ilman omaishoitoa hoidettava tarvitsisi vähintään tehostettua ympärivuorokautista palveluasumista
 - MMSE-pisteet < 13/30 ; vaikea dementia
 - PADL-pisteet 0-1/ 6 ; hoidettava tarvitsee runsaasti apua päivittäisissä perustoiminnoissaan
 - IADL -pisteet 0-1/ 8 ; hoidettava ei pysty asioimaan kodin ulkopuolella ilman apua
 - Hoidettavalla on runsaasti vaikeuksia tunteiden hallinnassa sekä orientoitumisessa aikaan ja paikkaan
 - Hoidettava tarvitsee hoitajan apua ja läsnäoloa ympärivuorokautisesti
- Palkkioluokka III: **769,33 €/kk**
 - Hoidollisesti raskas siirtymävaihe, esim. lääkärin määräämä kotona toteutettava terminaalihoito
 - Hoidettavalla on laitoshoidon tasoinen hoivan ja huolenpidon tarve
 - Hoitaja on lyhytaikaisesti estynyt tekemästä palkkatyötä eikä hoitaja saa samalta ajalta vähäistä suurempia tuloja, hänellä ei ole oikeutta sairausvakuutuslain (1224/2004) mukaiseen erityishoitorahaan eikä vuorotteluvapaalain (1305/2002) mukaiseen vuorottelukorvaukseen

Hoidettavalle annettavat palvelut

Omaishoidon tukeen sisältyy hoidettavalle annettavia sosiaali- ja terveystalvveluja. Tällaisia voivat olla esim. kotihoidon palvelut ja siihen liittyvät tukipalvelut (esim. ateriapalvelut). Näistä sovitaan hoito- ja palvelusuunnitelmassa. Kotihoidon palveluista peritään kertamaksu tai säännöllisesti annettavista palveluista asiakkaan maksukyvyyn mukainen maksu. Omaishoitajalla on lakisääteinen oikeus pitää 3 vapaapäivää kalenterikuukautta kohti. Vapaapäivien pitämisestä sovitaan kunnan ja omaishoitajan välisessä kirjallisessa sopimuksessa. Päivä- ja lyhytaikaishoidosta omaishoitajan vapaapäivien osalta peritään enintään 11,30 €/vrk, muilta päiviltä normaali maksu.

Hoitopalkkion maksamisen alentaminen

Jos hoito- ja palvelusuunnitelmassa on sovittu hoidettavan ympärivuorokautisesta hoidosta muualla kuin kotona osana hoidon kokonaisuutta, alennetaan omaishoidon tuen hoitopalkkiota 50%, jos hoidettava on 14 vuorokautta yhtäjaksoisesti muualla kuin omaishoidossa. Hoitopalkkio ei kuitenkaan saa alittaa laissa säädettyä minimipalkkiota 381 €/kk.

Lapsen tai nuoren omaishoidon tukea arvioitaessa käytetään apuna Specs-mittaria (System to Plan Early Childhood Services). Specs-mittaria käytetään yhdessä muiden tiedonkeruumenetelmien kanssa (haastattelut, havainnointi) pohdittaessa, miten vastataan lapsen/nuoren ja hänen perheensä tarpeisiin. Testit ja tulokset suhteutetaan lapsen/nuoren ikään.

Kriteerit ovat rinnasteisia, kaikkien ei tarvitse toteutua. Omaishoidon tukihakemukset käsitellään SAS -työryhmässä (selvitä-arvioi-sijoita) tai kotihoidon lääkäripalaverissa, minkä suosituksesta seniorineuvoja tekee päätöksen. Päätöksissä käytetään aina harkintaa ja otetaan huomioon myös muu perhetilanne. Hoidon sitovuuden perusteella on suositeltavaa, että hoitaja ja hoidettava asuvat samassa taloudessa tai muuten lähellä toisiaan.